

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/66/2024
Identifikačné číslo spisu:	1521010550
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1521010550.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného P. M. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 5. novembra 2024 v Bratislave, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 3Tos/69/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 18. novembra 2021, sp. zn. 1T/68/2021, právoplatným 25. februára 2022, bol P. M. uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Pre tento trestný čin mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov, podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Zároveň mu súd uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní 20 mesiacov. Súd ho zaviazal aj k náhrade škody poškodeným Všeobecnou zdravotnej poisťovni a Y. V..

Mestský súd Bratislava I (ďalej aj „mestský súd“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením z 21. mája 2024, sp. zn. B5-1T/68/2021, podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona rozhodol, že obvinený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženej vyššie uvedeným trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 18. novembra 2021 osvedčil.

V odôvodnení tohto uznesenia prvostupňový súd uviedol, že počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia sa obvinený síce dopustil troch priestupkov, z toho dvoch na úseku dopravy. Obvinený na

ich objasnenie uviedol, že pracuje ako montážnik tieniacej techniky a chodí autom denne po Bratislave a okolí. Je živiteľom rodiny, má s partnerkou dve deti a pomáha svojim rodičom. Vzhľadom na charakter priestupkov aj s poukazom na skutočnosť, že obvinený pracuje, snaží sa žiť riadnym životom, je živiteľom rodiny, čo je v záujme spoločnosti, by výkon trestu negatívne zasiahol do jeho terajšieho spôsobu života. Preto súd rozhodol o osvedčení obvineného.

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na základe sťažnosti prokurátora voči vyššie uvedenému rozhodnutiu prvostupňového súdu uznesením z 18. júna 2024, sp. zn. 3Tos/69/2024 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie Mestského súdu Bratislava I z 21. mája 2024, sp. zn. B5-1T/68/2021. Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovil, že obvinený sa v skúšobnej dobe určenej trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 18. novembra 2021, sp. zn. 1T/68/2021 neosvedčil, a trest odňatia slobody vo výmere štrnásť mesiacov vykoná. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil obvineného pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že „vedenie riadneho života odsúdeným počas skúšobnej doby je potrebné skúmať komplexne. Podmienka vedenia riadneho života je splnená vtedy, ak odsúdený plní základné povinnosti občana nielen v súkromnom živote, ale aj v spoločnosti. Jedným zo základných znakov vedenia riadneho života je dodržiavanie právneho poriadku, a to všetkých právnych noriem nielen tých, ktorých porušenie zakladá trestnoprávnu zodpovednosť, ale aj zodpovednosť za spáchanie priestupku. Pokiaľ dôvodom pre vyslovenie neosvedčenia sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadenia výkonu trestu odňatia slobody je práve spáchanie priestupku/priestupkov odsúdeným v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia je nutné uviesť, že v prípade spáchania priestupku vo všeobecnosti sa jedná o menej závažné protiprávne konanie, ako v prípade spáchania trestnej činnosti. Preto je pri skúmaní vedenia riadneho života odsúdeným počas skúšobnej doby potrebné obzvlášť starostlivo sa vysporiadať s tým, o aké priestupky sa jednalo, skúmať ich závažnosť, povahu, početnosť.

Odsúdený sa v skúšobnej dobe dopustil dvoch priestupkov na úseku cestnej premávky, z toho jedného závažného, keď v obci výrazne prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť. Okrem toho bol postihnutý aj za priestupok proti majetku, keď sa dopustil drobnej krádeže.

V tejto súvislosti sťažnostný súd uvádza, že odsúdenému bol uložený podmienený trest odňatia slobody za trestný čin spáchaný v doprave, a preto primárnym účelom skúšobnej doby bolo monitorovať správanie odsúdeného najmä z hľadiska dodržiavania povinností účastníka cestnej premávky, ale aj ostatných povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a z morálnych pravidiel spoločnosti. Z povahy priestupkov spáchaných na úseku dopravy v priebehu plynutia skúšobnej doby vyplýva, že odsúdený ani po odsudzujúcom rozhodnutí, kedy mal preukázať, že účel trestu možno dosiahnuť i bez jeho výkonu, nemá celkom zvládnuté brzdné mechanizmy vo vzťahu k protiprávnemu konaniu, neabsorbuje výchovný vplyv súdneho rozhodnutia a v cestnej premávke sa správa ľahostajne.

Zároveň vzhľadom na povahu spáchaného priestupku proti majetku - drobná krádež v Tesco, možno konštatovať, že porušenie pravidiel vedenia riadneho života, v dôsledku ktorého vznikne škoda na majetku iného spôsobom a za okolností, za akých bol priestupok spáchaný, i keď jednorazovým konaním, nespĺňa zákonnú podmienku vedenia riadneho života odsúdeným počas skúšobnej doby.

Sťažnostný súd uvádza, že aj spáchanie priestupkov je protiprávnym konaním, ktoré nemožno paušálne bagatelizovať, špeciálne pri závažnejších priestupkoch ako boli tie, pre ktorý bol postihnutý odsúdený. Dôsledné rešpektovanie všetkých predpisov, či už je to Trestný zákon, Trestný poriadok, prípadne priestupkový zákon, je dôležité pre ochranu života, zdravia, majetku iných osôb, ale aj samotného odsúdeného. Odsúdený, aj keď si bol dobre vedomý, že v prípade porušenia podmieneného odsúdenia mu hrozí nariadenie výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov nezmenil svoje doterajšie správanie a spáchal úmyselnú protiprávnu činnosť nielen v súvislosti s vedením motorového vozidla, ale dopustil sa aj priestupku proti majetku sankcionovanú v priestupkovom konaní. Uvedené nesvedčí o tom, že podmienené odsúdenie zabezpečí lepšie nápravu odsúdeného ako výkon nepodmieneného trestu, nakoľko odsúdený sa úmyselne dostal do rozporu so zákonom v čase reálnej hrozby trestu (počas skúšobnej doby). Za tohto stavu na ďalšiu prevýchovu a nápravu odsúdeného je nutné pôsobiť

nariadením nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na zistené spáchanie závažného priestupku v doprave a úmyselného priestupku proti majetku počas skúšobnej doby nemožno u odsúdeného konštatovať vedenie riadneho života, a to práve s poukazom na závažnosť a povahu spáchaných priestupkov.

Odsúdený predovšetkým so zreteľom na záujmy svojej rodiny bol povinný starostlivo zvážiť všetky následky svojej protiprávnej činnosti, čo však neurobil, nedbal na to, že ak spácha protiprávny čin v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, bude zabezpečenie starostlivosti o jeho rodinu z jeho strany ohrozené, a preto nie je na mieste, ak sa odsúdený na záujmy rodiny odvoláva v konaní o premene trestu.“

II.

Dovolenie

a vyjadrenie k nemu

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „minister spravodlivosti“) podal voči predmetnému uzneseniu krajského súdu dovolanie zo 16. septembra 2024, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na porušenie zákona v ustanoveniach § 34 ods. 1 Trestného zákona a § 50 ods. 4 Trestného zákona, v neprospech obvineného.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku minister spravodlivosti uviedol, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného. Obvinený sa počas skúšobnej doby dopustil dvoch priestupkov proti plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky a priestupku voči majetku. I napriek tomu, že mestský súd vyslovil, že obvinený sa v skúšobnej dobe osvedčil, krajský súd toto rozhodnutie zrušil a rozhodol o neosvedčení obvineného.

Krajský súd poukázal na to, že primárnym účelom skúšobnej doby bolo monitorovať správanie obvineného najmä z hľadiska dodržiavania povinnosti účastníka cestnej premávky, ale aj ostatných povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a z morálnych pravidiel spoločnosti. Obvinený aj keď si bol vedomý toho, že v prípade porušenia podmiennečného odsúdenia mu hrozí nariadenie výkonu trestu odňatia slobody vo výmere štrnásť mesiacov nezmenil svoje doterajšie správanie a spáchal úmyselnú protiprávnu činnosť nielen v súvislosti s vedením motorového vozidla, ale dopustil sa aj priestupku proti majetku. Takéto správanie obvineného nesvedčí podľa súdu o tom, že podmiennečné odsúdenie zabezpečí lepšiu nápravu ako výkon nepodmienečného trestu, nakoľko obvinený sa úmyselne dostal do rozporu so zákonom v čase reálnej hrozby trestu.

Podľa názoru ministra spravodlivosti konštatovanie krajského súdu, že obvinený v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia nevedol riadny život neodráža realitu vedenia života odsúdeného. Okrem toho, že sa dopustil priestupkov na úseku dopravy a proti majetku, splnil všetko, čo sa od neho v skúšobnej dobe očakávalo. Je riadne zamestnaný, má vlastnú fungujúcu firmu, s ktorou zabezpečuje materiálne potreby svojej mladej rodiny, pomáha svojim rodičom, nahradil spôsobenú škodu a nedošlo u neho k recidíve trestnej činnosti. Skutočnosť, že sa dopustil troch priestupkov neznamená, že nevedol riadny život, pretože je potrebné brať do úvahy okolnosti či následky. Riadnym životom podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona a § 52 ods. 1 Trestného zákona nemožno rozumieť bezchybný, či vzorový život, teda život výrazne cnostnejší než priemer populácie. Naopak pojem „riadny“ odkazuje na život bežného člena spoločnosti, ktorý sa dopúšťa aj menších prehreškov. Spáchanie priestupkov nemožno mechanicky považovať za okolnosti odôvodňujúce nariadiť výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody. Je nutné skúmať, či sa jedná skutočne o vybočenie z rámca vedenia riadneho života.

Minister spravodlivosti uviedol, že výkon trestu je tým najzávažnejším zásahom do osobného a rodinného života. Z toho dôvodu je treba takéto rozhodnutie urobiť obzvlášť citlivo, pretože môže byť vnímané aj ako skrivodlivosť. Navyše s odstupom času od spáchania trestného činu sa znižuje aj efektivita represívneho účinku trestného práva a samotný účel sledovaný Trestným zákonom sa výkonom trestu odňatia slobody môže úplne vytratiť. Menšie prehrešky v podobe priestupkov je potrebné posúdiť aj s ohľadom na samotný trestný čin, za ktorý bol podmiennečný trest uložený, jeho

závažnosť, okolnosti a spôsob spáchania. Je rozdiel, ak niekto spácha úmyselný trestný čin a nedbanlivostný trestný čin. V prípade dopravnej nehody, ktorá je v rovine nešťastnej zhody okolností je treba obzvlášť starostlivo zvážiť, či je nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody nutný pre ochranu spoločnosti a výchovu páchatel'a. Krajský súd síce uviedol, že obvinenému bol uložený podmienený trest odňatia slobody za trestný čin spáchaný v doprave, a preto bolo primárny účelom v skúšobnej dobe monitorovať jeho správanie najmä z hľadiska dodržiavania povinnosti účastníka cestnej premávky, avšak nijakým spôsobom nezhodnotil okolnosti trestného činu.

Účelom podmieneného odkladu výkonu trestu je dosiahnuť účel trestu, t.j. nápravu páchatel'a aj miernejšími prostriedkami. Ak je náprava páchatel'a dosiahnutá, tento je riadne zamestnaný a zabezpečuje prostriedky na obživu svojej rodiny, nedopúšťa sa ďalšej trestnej činnosti, navyše splní všetky obmedzenia a povinnosti uložené mu počas skúšobnej doby, nariadený výkon pôvodne odloženého trestu odňatia slobody nie je v súlade s § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Z uvedeného dôvodu minister spravodlivosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2024, sp. zn. 3 Tos/69/2024 bol porušený zákon v § 34 ods. 1 Trestného zákona, § 50 ods. 4 Trestného zákona v neprospech obvineného. Minister spravodlivosti ďalej žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušil, a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na toto obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Ďalej minister spravodlivosti navrhol, aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal Krajskému súdu v Bratislave vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu ministra spravodlivosti sa vyjadril prokurátor okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“) písomným vyjadrením doručeným Mestskému súdu Bratislava I dňa 26. septembra 2024, v ktorom uviedol, že s dôvodmi uvedenými v dovolaní sa nestotožňuje.

Podľa názoru prokurátora byť zamestnaný, prípadne si inou legálnou formou zabezpečovať prostriedky na svoju obživu a obživu svojej rodiny je všeobecná nutnosť každého človeka. Pri uložení podmieneného trestu odňatia slobody je najpodstatnejšou podmienkou to, aby sa obvinený zdržal porušovania právnych noriem. Dodržiavanie spoločnosťou stanovených právnych noriem je podstatným vyjadrením vedenia riadneho života. Je zjavné, že obvinený sa nezdržal porušovania právnych noriem, keď spáchal dva priestupky na úseky cestnej premávky, keď prekročil povolenú rýchlosť jazdy a nerešpektoval dopravné značenie a aj priestupku na úseku majetku, keď kradol. Uvedené konanie obvineného je zjavným nepochopením úlohy podmieneného trestu odňatia slobody. Krajský súd dostatočným spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlil, prečo sa obvinený neosvedčil a súčasne spáchané priestupky vo vzťahu k osobe a k trestnému činu dostatočne individuálne posúdil.

Ak má byť jedným z dôvodov pri hodnotení vedenia riadneho spôsobu života posudzovanie toho, či obvinený pracoval, staral sa o rodinu, pomáhal blížnym, tak musí byť rovnocenným dôvodom hodnotenia vedenia riadneho spôsobu života aj posudzovanie dodržiavania právnych noriem a prípadné protiprávne konanie. Súd individuálne hodnotí naplnenie dôvodov v zmysle § 50 ods. 4 Trestného zákona a ich hodnotenie opiera o konkrétne skutočnosti vychádzajúce zo zdokumentovaného skutkového stavu. Ich hodnotenie podľa názoru prokurátora nemôže byť predmetom preskúmania dovolacím súdom, a nemožno ich podriaďiť ani pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V podanom dovolaní nie sú uvedené skutočnosti, ktoré by napĺňali dovolacie dôvody uvedené v § 371 Trestného poriadku, a preto z vyššie uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ministra spravodlivosti podané v prospech obvineného odmietol podľa 382 písm. c) Trestného poriadku.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané ministrom spravodlivosti ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku nepriznáva, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že ministrom spravodlivosti uplatnený dôvod podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Vo vzťahu k ministrom spravodlivosti uplatnenému dôvodu dovolania najvyšší súd uvádza, že ustanovenie § 371 ods. 2 Trestného poriadku rozširuje nielen dôvody dovolania, keď oprávňuje ministra spravodlivosti za podmienok v súlade s § 369 ods. 1 Trestného poriadku (k tomu viď R 52/2016) podať dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia aj vtedy, ak bolo napadnutým rozhodnutím porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe a Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste, ale zároveň aj okruh rozhodnutí, proti ktorým možno dovolanie podať. Uvedené otázky sú totiž vždy predmetom iných rozhodnutí, než taxatívne vymedzených v § 368 ods. 2 Trestného poriadku. Pri týchto rozhodnutiach obvinený nedisponuje tzv. aktívnou legítimáciou, čo ho stavia do pozície osoby oprávnenej „len“ na podanie podnetu na dovolanie ministrovi spravodlivosti. Uvedené obmedzenie nie je samoučelné, ale vyplýva z ideového poňatia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý má slúžiť predovšetkým k náprave najzávažnejších procesných a hmotnoprávných chýb v meritórnych rozhodnutiach všeobecných súdov, teda rozhodnutiach vo veci samej, ktorými sa trestné konanie končí ako celok. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach pripomína, že dovolanie nemožno vnímať ako ďalšiu riadnu opravnú inštanciu. Z uvedeného dôvodu zákonodarca obmedzil možnosť podania dovolania len voči vybraným rozhodnutiam (§ 368 ods. 2 Trestného poriadku), osobitne so zreteľom na rozhodnutia, ktoré nemajú meritórny charakter (§ 371 ods. 2 Trestného poriadku) cez osobu ministra spravodlivosti (primerane uznesenia najvyššieho súdu z 29. novembra 2016, sp. zn. 2 Tdo 71/2016, a z 10. júna 2020, sp. zn. 6 Tdo 79/2019).

Ako vyplýva z vyššie zhrnutých dôvodov dovolania, podstata argumentácie ministra spravodlivosti vychádza z toho, že obvinený v predmetnej veci viedol v skúšobnej dobe riadny život. Splnil všetko, čo sa od neho v skúšobnej dobe očakávalo. Je riadne zamestnaný, má vlastnú fungujúcu firmu, s ktorou zabezpečuje materiálne potreby svojej mladej rodiny, pomáha svojim rodičom, nahradil spôsobenú škodu a nedošlo u neho k recidíve trestnej činnosti. Skutočnosť, že sa dopustil troch priestupkov neznamená, že nevedol riadny život, pretože je potrebné brať do úvahy ich okolnosti, či následky.

V súvislosti s rozhodovaním o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmienечného odsúdenia najvyšší súd plne odkazuje a stotožňuje sa s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré je uvedené vyššie.

Z pohľadu dovolacieho súdu je k tomu potrebné navyše doplniť, že pre rozhodnutie o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe a nariadení nepodmienечného trestu odňatia slobody stačí porušenie ktorejkoľvek z podmienok uvedených v § 52 ods. 1 Trestného zákona (povinnosti viesť riadny život, dodržiavať podmienky probačného dohľadu, a splniť uložené obmedzenia a povinnosti), ku ktorému v priebehu skúšobnej doby preukázateľne dôjde. Takéto porušenie pritom musí byť podstatné. Nepostačia napr. len drobné morálne poklesky v správaní sa odsúdeného v rámci povinnosti viesť riadny život, či menej významné porušenie niektorej povinnosti, pokiaľ k nemu nedochádza opakovane (sústavne). Či ide o podstatné porušenie, je potrebné vždy posudzovať v kontexte konkrétneho prípadu a skúmať

závažnosť takéhoto protiprávneho konania a jeho okolností (materiálna stránka priestupku).

V tejto súvislosti možno poukázať na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorej vyplýva, že pri rozhodovaní všeobecného súdu o tom, či sa podmienene odsúdený osvedčil, môže súd vychádzať iba z okolností, ktoré nastali počas skúšobnej doby. Dôvodom na rozhodnutie, že trest, ktorého výkon bol podmienene odložený sa vykoná, je nielen skutočnosť, že podmienene odsúdený spáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin, ale aj skutočnosť, že inak nežil riadnym životom alebo nevyhovel uloženým podmienkam. Riadny život nemožno stotožňovať len s bezúhonnosťou. Ďalej Ústavný súd Slovenskej republiky dodáva, že vedením riadneho života v skúšobnej dobe treba rozumieť najmä dodržiavanie právnych noriem, plnenie pracovných, rodinných a ďalších občianskych povinností. Znakom riadneho života je i beztrestnosť. Právny názor súdu týkajúci sa vedenia riadneho života tak spadá do rozhodovacej činnosti súdu, ktorá v prípade odlišného názoru nemôže byť považovaná za porušenie práv sťažovateľa (primerane pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. októbra 2019, sp. zn. I. ÚS 407/2019, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 53/2019).

Z predloženého spisového materiálu (z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, č. I. 297 - 300) je nesporné, že v neprospech obvineného v súvislosti s vedením jeho riadneho života počas skúšobnej doby podmienene odsúdenia svedčí dopustenie sa troch priestupkov. Prvý priestupok proti majetku (krádež) spáchal obvinený 29. septembra 2023. Najvyšší súd si vyžiadal z Obvodného oddelenia Policajného zboru Senec úradný záznam o okolnostiach, ktoré sprevádzali spáchanie tohto priestupku a zistil, že obvinený si v obchodnom dome Tesco v meste Senec vkladal do košíka rôzne potraviny v hodnote 52,95 Eur bez skenovania čiarového kódu. Spáchanie priestupku bolo spoľahlivo zistené, preukázané a menovaný súhlasil s blokovým konaním, v ktorom bol postihnutý pokutou zaplatenou na mieste. Druhý priestupok, a to konkrétne proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchal obvinený 5. novembra 2023 tým, že prekročil rýchlosť vedenia motorového vozidla v obci o 32 km. O závažnosti takéhoto protiprávneho konania v dobe množstva dopravných nehôd so smrteľným následkom zavinených nezodpovednými vodičmi motorových vozidiel niet pochýb. Tretieho priestupku, opäť proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa obvinený dopustil 16. februára 2024, a to tým, že nerešpektoval dopravné značenie.

Podmieneným odsúdením dal okresný súd možnosť obvinenému, aby preukázal, že nepodmienený výkon trestu odňatia slobody nie je potrebný, a účel trestu možno dosiahnuť aj trestom bez odňatia slobody, s uložením primeranej skúšobnej doby. Vedením riadneho života zákonodarca rozumie nielen dodržiavanie právneho poriadku, ale aj ďalších základných noriem občianskej spoločnosti, plnenie si svojich povinností voči štátu, spoločnosti, zamestnávateľovi, rodine a pod..., nezneužívanie svojich práv proti spoluobčanom, nenarušenie občianskeho spolunažívania v bydlisku, v zamestnaní, nedopúšťanie sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov. Obvinený však právny poriadok opakovanne porušil, čo svedčí o tom, že podmienene odsúdenie nesplnilo svoj účel. Za daného stavu je nutné konštatovať, že krajský súd rozhodol v súlade so stavom veci a zákonom, nakoľko obvinený sa dopustil troch priestupkov z toho jedného proti majetku a dvoch proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Najvyšší súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že „odsúdený počas plynutia skúšobnej doby podmienene odsúdenia nevyužil možnosť, ktorá mu bola daná v podobe podmienene odsúdenia odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Hoci dostal od súdu možnosť preukázať, že povedie riadny život, a dokáže rešpektovať právne predpisy tejto spoločnosti, túto šancu ignoroval a počas plynutia skúšobnej doby podmienene odsúdenia sa dopustil priestupkov závažnejšej povahy.“

Najvyšší súd ďalej uvádza, že obvinený sa dvoch (z celkovo troch) priestupkov dopustil proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky t.j. v súvislosti s vedením motorového vozidla. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods., 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, za ktorý bol obvinenému uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní štrnásť mesiacov a skúšobnou dobou dva roky sa obvinený dopustil taktiež v súvislosti s vedením motorového vozidla. Platí, že nemožno paušálne a automaticky uviesť, že v prípade dopustenia sa priestupkov v skúšobnej dobe prichádza bez ďalšieho následok v

podobe premeny podmiennečného trestu na trest nepodmiennečný. Uvedené je potrebné hodnotiť ad hoc, a vysoko individuálne. Avšak s ohľadom na charakter spôsobených priestupkov potom, čo bol obvinený uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví zapríčineného dopravnou nehodou, a práve nutnosti monitorovania správania obvineného presne pri dodržiavaní pravidiel cestnej premávky, ako aj etických zásad spoločnosti je nutné konštatovať, že ani najvyšší súd nezistil žiadne „ospravedlňujúce“ argumenty, na ktoré by bolo možné prihliadať, a ktoré by mohli viesť k tomu, že by u obvineného mohol konštatovať vedenie riadneho života. Prekročenie rýchlosti pri vedení motorového vozidla v obci o viac ako 32 km nebolo nepatrné, a taktiež je potrebné uviesť, že protiprávneho konania v nákupnom centre sa obvinený dopustil vedome, nenaskenovaním tovaru s cieľom odcudziť ho bez zapletenia. V tejto súvislosti nemožno hovoriť o bagatelných priestupkoch, ale o priestupkoch, ktoré vykazujú dostatočný stupeň spoločenskej škodlivosti. Hoci tretí priestupok v podobe nerešpektovania dopravného značenia je menšej závažnosti, je z oblasti dopravy, teda súvisí s trestnou činnosťou, pre ktorú bol P. M. odsúdený. A ako správne uviedol krajský súd vo svojom rozhodnutí, tento priestupok je z oblasti, v rámci ktorej malo byť počas skúšobnej doby monitorované jeho správanie ako účastníka cestnej premávky, preukazujúce jeho nápravu a prevýchovu. Obvinený však počas tohto monitorovania zlyhal a dal svojím správaním minimálne trikrát jednoznačne najavo ľahostajný prístup k dodržiavaniu pravidiel spoločnosti, v dôsledku čoho možno vyvodiť záver, že nevedol riadny život, a podmiennečné odsúdenie u neho nesplnilo svoj účel.

Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie ministra spravodlivosti podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.